

almira

ALMIRA
Glasilo delovne
organizacije
Almira – Radovljica
Letnik IX
Številka 1
april 1982

Ob razstavi v Grimšicah

V Grimšicah (GAJ po novem) bo, o tem je bilo že marsikaj povedanega, imel svoj sedež inštitut za razvoj domače in umetne obrti. Prva slutnja tega je bila razstava pletenih izdelkov v začetku marca, ki jo je Almira organizirala skupaj z Jano. Namen tega podviga je bil predvsem ugotoviti, koliko navdušenih pletilj se skriva med Slovenci (in zlasti Slovenkami), koliko ti skriti talenti obvladajo plemenito umetnost pletenja in v kolikšni meri so pripravljeni sodelovati z Almiro.

Vse je presenetil nenavadno velik odziv, saj je namesto pričakovanih 200 prispelo na natečaj kar 1700 izdelkov. Zaradi tako velikega števila tudi ni bilo mogoče vsakega posebej razstaviti in so morali biti obiskovalci še posebno vztrajni, če so si hoteli ogledati vse, kar je bilo ogleda vrednega.

Kar se tiče kvalitete izdelkov, se je izkazalo, da jih sicer le malo ustreza zahtevam industrijske proizvodnje pletenin. Tudi materiali niso bili najbolj ustrezni, vendar se je v teh pleteninah skrivalo veliko različnih načinov izdelave, kakršne sicer le redko vidimo.

Pokazalo se je, da stojijo načrti za središče v Grimšicah na trdnih tleh, saj je precej tistih, ki so pripravljene z njim sodelovati. Njegova poglobljena dejavnost bo usmerjanje razvoja domače in umetne obrti in plemenitenje le te z dosežki razvojnih in raziskovalnih služb v Almiri in pa seveda vzgoja in izobraževanje kooperantov.

Presenetil je tudi precejšen odziv mladih, ki so se izkazali z ustvarjalnostjo in zagnanostjo in so našli v pletenju možnost, da potešijo svoj ustvarjalni nemir. Niso torej le stare mame tiste, ki radi pletejo.

V Grimšicah naj bi bil tudi stalen muzej najbolj dognanih izdelkov domače in umetne obrti in tej dejavnosti je namenjen odkup nekaterih modelov z razstave. Zbirka se bo nenehno dopolnjevala in nudila najboljšo možnost za ocenjevanje doseženega razvoja.

Do prvega junija (1982) naj bi bil usposobljen glavni trakt v Grimšicah, kjer bo tudi prodajna izdelkov iz sodelovanja in

izdelkov iz redne almirske proizvodnje. Do tedaj bo tudi treba razviti nekaj orodij za izdelavo teh izdelkov, pripraviti programe za kooperante in zagotoviti ustrezne surovine. To bo domača volna, ki jo bo središče dobilo od Sukna in iz predilnice v Mostah.

Izvedli bomo tudi anketo med tistimi, ki so sodelovali na razstavi, in organizirali širšo prodajno mrežo v povezavi z

ljubljskim Domom in Narodno radinostjo iz Beograda, saj teh izdelkov verjetno ne bo mogoče prodajati v običajni mreži prodajaln. Ob tem velja omeniti, da je razstava zelo ugodno vplivala na promet v Almirinih maloprodajnih trgovinah, pa tudi sicer je dobro vplivala na ugled Almire pri obiskovalcih. Čeprav se marsikdo ni strinjal z odločitvami žirije, so razstavo vzeli za svojo.

Za izpeljavo tega obsežnega načrta so zadolženi: Frane Grce za obnovo stavbe, ing. Aleš Šmit za razvoj orodij oziroma delovnih pripomočkov za domačo in umetno obrt in Vesna Gabršček-Ilgo za pripravo programov za kooperante. Toliko, da jih boste vedeli prijeti za besedo, če središče ne bo začelo delovati prvega junija.

B

Vloga v splošni

Vloga v splošni... (faded text, likely bleed-through from the reverse side of the page)

Almira V Sloveniji

Dogaja se, da so posamezniki... (faded text)

PROZMAN

(faded text)

(faded text)

1. delavci, ki združujejo delo... (faded text)

(faded text)

Informacije o natečaju laiko... (faded text)

Vloga in naloga sindikatov

3. konferenca Zveze sindikatov Slovenije je za nami. Priprave na to konferenco so se v OZD, občinskih svetih zveze sindikatov ter republiških odborih sindikatov začele že lani, takoj po počitnicah. Že pred objavo predloga gradiv za konferenco so bila po celi Sloveniji tematska posvetovanja, kjer so poleg sindikalnih organizacij aktivno sodelovale tudi samoupravne interesne skupnosti ter druge strokovne in politične organizacije. Zaključki s teh posvetovanj so služili kot podlaga za oblikovanje delovnega osnutka stališč in usmeritev konference. Tudi OSZS Radovljica je v okviru priprav na to konferenco sprejel program aktivnosti, po katerem je izvajal pripravljene naloge. Skupaj s svetom za zdravstveno varstvo in socialno politiko, ki deluje pri OSZS Radovljica, in z drugimi strokovnimi sodelavci je svet obravnaval pripravljena gradiva o osrednjih vprašanih socialnega varstva v občini, organiziral in uresničil tematske razprave o aktualnih vprašanih na posameznih področjih socialne politike in socialne varnosti delavcev ter na svoji sprejel stališča in usmeritve o nadaljnjem uresničevanju socialne politike ter program nalog za njihovo uresničevanje. V času priprav na to konferenco so bile naslednje tematske razprave:

- o izkoriščenosti delovnega časa – Veriga Lesce,
- o obratnih ambulantah – Almira Radovljica,

VLOGA IN NALOGE SINDIKATOV PRI UVELJAVLJANJU DELAVCEV KOT NOSILCEV SOCIALNE POLITIKE IN ZAGOTAVLJANJA SOCIALNE VARNOSTI DELAVCEV

– o možnosti skupnega organiziranja prehrane delavcev med delom + na Bledu.

Izoblikovana stališča so bila preko predstavnikov posredovana na navedeni konferenci.

Podpredsednik republiškega sveta ZSS tov. Martin Mlinar je na konferenci podal uvodno poročilo – družbenoekonomske okoliščine, v katerih se ostreje izražajo tudi problemi v socialni varnosti in socialni politiki. V času, ko si prizadevamo za ustalitev gospodarskih in političnih odnosov je nujno, da tudi v socialni politiki izostrimo in uskladimo programe, kar vse naj prispeva k boljšim delovnim rezultatom in pravičnejši uporabi sredstev, združenih po načelu vzajemnosti in solidarnosti. Ko je govoril o naši razvojni politiki v tem srednjeročnem obdobju, je poudaril tako vlogo sindikatov, ki bo omogočala, da se bo delavec uveljavil kot gospodar svojega dela in njegovih rezultatov, torej tudi socialne politike in socialne varnosti. Ko je govoril o vsebini socialne politike v naši družbi, je podpredsednik republiškega sveta ZSS poudaril, da sta ekonomska in socialna politika dve ne ločljivi sestavini razvojne politike. Šele njuna samoupravna povezanost v proizvodnem odnosu

zagotavlja soodvisnost, povezanost in njuno uravnoteženost. Le tako lahko postane socialna politika tudi razvojna in s tem politika preprečevanja vzrokov za nastajanje socialnih problemov, sicer pa bo ostala le pri zdravljenju problemov in posledic nizkih osebnih dohodkov.

Martin Mlinar je navedel, da smo v preteklem desetletju sicer materialno in socialno zelo napredovali, ni pa nam uspelo, da bi socialna politika kot celota postala tudi spodbujevalec za dobro delo in gospodarjenje ter celotni družbeni razvoj. Ko je razčlenjeval delitev po delu kot pomembno sestavino socialne politike in socialne varnosti, je opozoril, da je ta tesno povezana s pogoji pridobivanja dohodka. Te pa v veliki meri kroji politika cen.

Kaj želijo sindikati doseči s konferenco o socialni politiki in socialni varnosti, so se spraševali v razpravah pred konferenco. Podpredsednik slovenskih sindikatov je navedel več vzrokov. Najpomembnejša pa je bila potreba, da v sindikatih ocenimo svoje dosedanje delo na tem področju, da se akcijsko poenotimo ter ob tem povemo, kaj je treba pri vsebini in uporabi mehanizmov socialne politike

izpolniti. Podlaga za to pa naj bodo stališča in usmeritve, ki jih je sprejela konferenca.

Za kakšno socialno politiko in socialno varnost si prizadevajo sindikati?

V zadnjem obdobju je bilo precej pristojnosti iz republiških SIS prenešenih na SIS v občini. Tudi to je bilo izvedeno z namenom, da se okrepi vpliv delavcev in občanov v socialni politiki. Lahko trdimo, da se pretežni del socialnega varstva že izvaja v občini. Izdelan je pregled pravic po posameznih interesnih skupnostih, ki imajo značaj socialnih pomoči. To nam kaže, da je v pristojnosti sedmih interesnih skupnosti 27 raznovrstnih pomoči. Največ jih je v tistih petih, ki tvorijo tudi skupščino socialnega varstva. To so skupnosti: socialno varstvo, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, otroško varstvo ter stanovanjska skupnost.

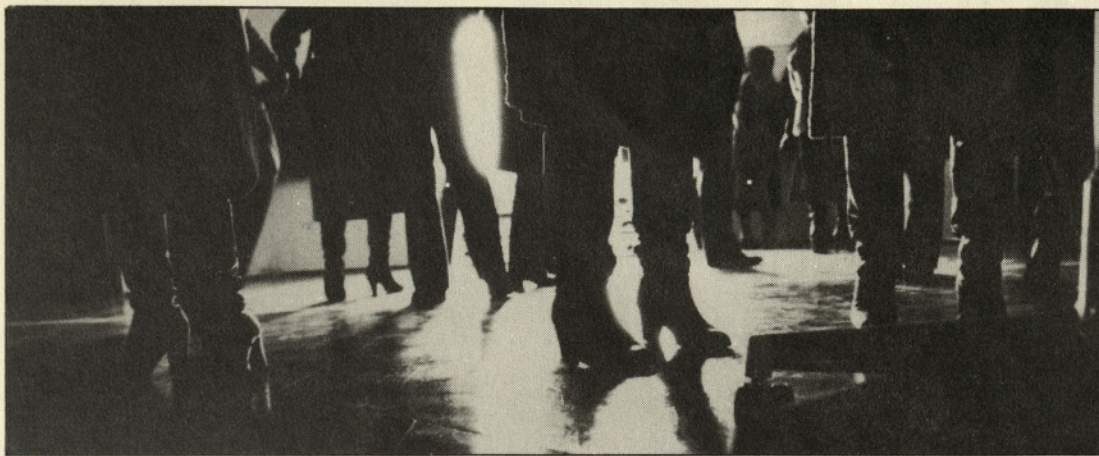
Kriteriji za socialne pomoči so v posameznih SIS največkrat določeni po razpoložljivih sredstvih in ne upoštevajo ostale socialne korekture. Vsaka skupnost ima svoj program in postopek ugotavljanja skupnih dohodkov upravičencev.

Dogaja se, da se posamezni dohodki ne upoštevajo pri skupnem dohodku. Tudi katastrski dohodek posamezne skupnosti različno upoštevajo.

Kot imajo različni nosilci različne kriterije za dodeljevanje pomoči, tako imajo tudi različen in nepovezan sistem potreb in danih pomoči v SIS, TOZD in KS. Zato je družbeno in hkrati ekonomsko opravičljivo in nujno, da se v občini uvede sistem enotne evidence elementov za oceno socialnega stanja posameznikov in družin, ki potrebujejo ali že prejemajo kakršnokoli obliko pomoči SIS, TOZD in KS. Na ta način bi občani uveljavili na enem mestu vse ali vsaj večino socialnih pravic, ki se zagotavljajo preko občinskih skupnosti.

Na konferenci je sodelovalo preko 260 delegatov, od teh je bilo kar 58 razpravljalcev, 32 pa je oddalo svoje pismene prispevke. Konferenca je sprejela stališča in usmeritve z dopolnitvami iz javne razprave in iz dvodnevne razprave na sami konferenci, ter statutarni sklep, ki skladno s stališči o razvijanju demokratizacije in krepitvi kolektivnega dela ter odgovornosti dopolnjuje statut ZSS.

Naš dom vas pričakuje

Bližamo se drugemu poletju, ko bomo del dopusta lahko preživeli v obnovljenem počitniškem domu v Ostru pri Kraljevici. Lani je dom posleval 7 tednov in bil vseskozi polno zaseden. V domu smo imeli 1540 nočitev, med kolektivnim dopustom pa še 365 pri zasebnikih (skupno 1905 vseh nočitev). Tuji gostje so v celotnem številu nočitev udeleženi z okoli 200 nočitvami, zakonci naših delavk s 350, ostalo so nočitve naših delavk in njihovih otrok. Dom bo letos odprt od 14. junija do 12. septembra. Vsem

dopustnikom bomo prehrano in prenočišča uredili samo v domu. Pri prijavljanju naj starši upoštevajo, da otroci na morju rajši jedo, da ne bo kdaj polovična hrana premalo. Ko boste pri prijavljanju navedli število željenih postelj, se odločite, ali bodo otroci spali pri starših ali v svoji postelji. Med kolektivnim dopustom naj bi letovanja trajala en teden. Ta čas naj bi sprejemali v dom samo naše delavce in njihove družinske člane. V času kolektivnega dopusta bodo imeli prednost tisti delavci, ki imajo manj kot 22

dni letnega dopusta in ki še niso letovali v domu. Kdor se bo prijavil za letovanje med kolektivnim dopustom, naj navede, če lahko letuje tudi kakšen teden izven kolektivnega dopusta. Za tedne, ko bo več prijavljenih, bomo vrstni red določili takole:

- najprej tisti, ki letujejo prvič v Kraljevici,
- za njimi tisti, ki letujejo prvič v domu,
- za njimi tisti, ki letujejo prvič med kolektivnim dopustom,
- za njimi tisti, ki letujejo prvič med kolekt. dop. v domu.

Gostje v domu se bodo zamenjali v ponedeljkih. Dopustniki, ki odhajajo, morajo zapustiti sobe do 10. ure, da omogočijo njihovo ureditev in vselitev novim gostom.

V poletju 1982 bo cena oskrbnega dne **250 din** za delavce Almire, naše upokojene in za njihove odrasle družinske člane, ki so nepreskrbljeni. Zakonski partner, ki je zaposlen izven Almire, se šteje kot zunanji član in plača **290 din**. Ceni za otroke naših delavcev sta:

a. otroci 7 – 14 let: **160 din**, če spi sam v postelji in dobiva polovične porcije hrane,

b. otroci do 7 let: **130 din**, če spita dva majhna otroka družine v eni postelji ali pri starših in vsak dobiva polovične porcije hrane.

Za zunanje goste:

odrasli **390 din**

otroci a. **250 din**

otroci b. **200 din**

Cene za dodatne obroke hrane so naslednje:

	domači gosti	zunanji gosti
zajtrk	30 din	50 din
kosilo	110 din	180 din
večerja	70 din	110 din

Letovanja morate v celoti plačati najkasneje 15 dni pred odhodom. Izpolnjene prijavnice oddajte do 16. aprila 1982 v samoupravi.

BOJAN GORJUP

Almira v Slovenj Gradcu

Sredi marca je bila v Umetnostnem paviljonu v Slovenj Gradcu otvoritev razstave tapiserij jugoslovanskih umetnic v počastitev petindvajsetletnice umetnostne galerije in mednarodnega dneva žena. Pokrovitelj razstave je bila Almira.

Ob razstavi tapiserij je bila tudi manjša razstava Almirinih pletenin, na lep sprejem pri

občinstvu pa je naletela tudi modna revija ob otvoritvi razstave. S tem se tudi začne sodelovanje med slovenjegraško galerijo in Almira na področju pospeševanja razvoja domače in umetne obrti, saj se nameravamo udeležiti tudi oktobrske razstave domače in umetne obrti v Slovenj Gradcu, kjer bomo predstavili prve sadove delovanja središča v Grimšicah.

Novi delavski sveti

Za nami so volitve v samoupravne organe in prav je, da vam predstavimo nove člane delavskih svetov.

Delavski svet delovne organizacije: Vlasta Bergelj, Peter Markelj, Mira Sluga, Mihela Gosnik, Malči Brence, Milena Freljih, Irena Kovač, Aleš Šmit, Lili Kozinc, Francka Pikon, Francka Pretnar, Rajka Remec, Anica Rozman, Tilka Odar, Ciril Zorman, Francka Kranjc, Majda Grudina, Sonja Sanabor, Božena Kranjec in Roza Pavlica.

Delavski svet TOZD Radovljica: Bernarda Klobasa, Boža Koselj, Zdenka Mlačnik, Ivanka

Kolarič, Vida Dubravac, Irma Stroj, Anica Pogačar, Blaženka Petrovič, Ivanka Tratnik, Peter Markelj, Zvonka Jakupovič, Jana Mušič, Anica Novak, Blanka Srna in Angelca Šoštarčič.

Delavski svet TOZD Trgovina: Franc Brinšek, Julka Drmota, Silva Ferjan, Francka Lapuh, Slavko Matkovič, Marija Mihelič, Jelka Ošterbenk in Meta Robič.

Delavski svet skupnih služb: Marinka Ahačič, Rezka Ažman, Marina Bačar, Milka Blazič, Malči Brence, Milena Freljih, Marinka Gašperšič, Tinka Grošelj, Mimi Hudovernik, Jelka Jakopič in Aleš Šmit.

Naš dom vas pričakuje

domaćinstva, vendar prišlo in...
 pripravljamo vam...
 za leto...
 1982...
 1.14...
 12.1982...
 1.14...

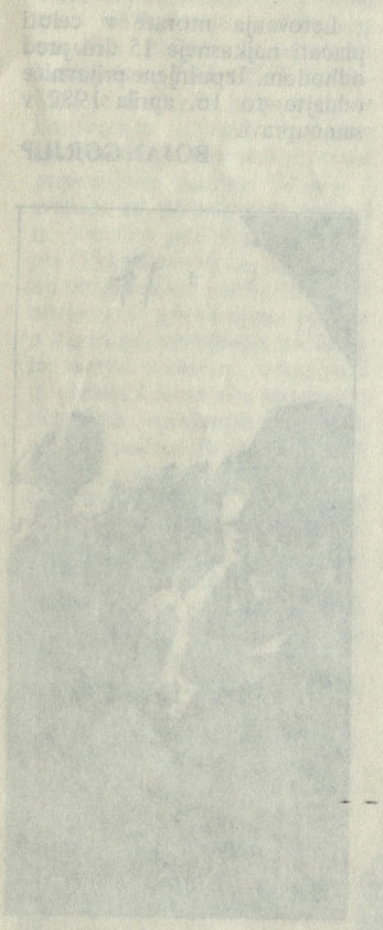
Bilbao...
 v...
 1982...
 1.14...
 12.1982...
 1.14...

Almira v slovenski gradcu

...
 ...
 ...
 ...
 ...

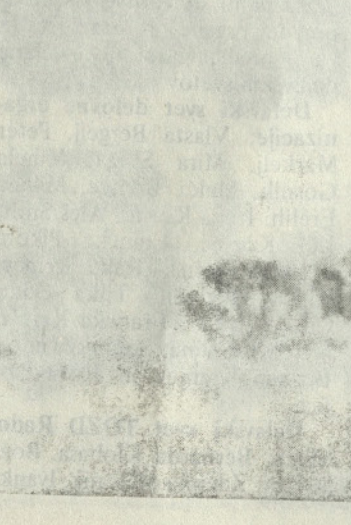

...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

Novi belovski svetli

...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

KJE STE PESNIKI ?!!

V lanskoletni zadnji številki smo vas povabili k sodelovanju pri pisanju vašega glasila. Dejali smo, da si želimo, da bi Almira izhajala pogosteje kot pa je izhajala dotlej, vendar je naše vabilo očitno naletelo na gluha ušesa, saj se nam ni še nihče oglašil s svojim prispevkom.

Sredi aprila smo že, pa je pred vami šele prva letošnja številka vašega glasila in še to smo spravili skupaj le z veliko muko in šele potem, ko je bilo treba vsakogar posebej prositi, naj že vendar da kak glas od sebe in napiše kako vrstico za časopis.

Prav lahko bi mi odvrnili, češ, da si ti urednik in še pismen povrhu, zakaj tedaj prelegaš krivdo na naša pleča in hočeš, naj ti mi pišemo časopis! Pa se ne dam tako poceni. V rokavu imam nekaj dobro skritih adutov in že pripravljen odgovor. Almira je, se mi zdi, vaš časopis, se pravi časopis almirskih delavcev. In če smo rekli: delu čast, oblast in časopise, ali je tedaj prav, da vam vaše glasilo pišejo drugi, da morda celo pišejo o stvareh, ki vas ne zanimajo in molčijo o tistih, ki vas najbolj žulijo!

Kje ste torej, pesniki!? Kje si žuljava delavska pest, ki bo udarila po mizi, češ, tako se pa ne gremo več? Če že imamo svoj časopis, ga hočemo sami tudi pisati!

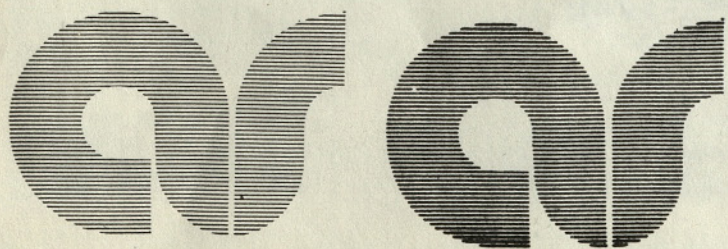
BORUT GRCE

Prognoza "jesen - zima 82"

Joj, tako si lepa, gospodična, pa gospodična, vsak te rad pogleda. Ampak gospodična, na neka pisma z Belgrada pazi, ne bodo dobra, pa eni fajn gospodi od zelo daleč gospodična, ne bodo fer do tebe. Dnarja še maš, poglej gospodična, deviza pa bol mal. Joj, gospodična, tako boš mogla bit prefrigana, pa pošten boš garala.

Gospodična, vsa pamet v roke, če ne bi todo še voda pa električka odklopili, pa še kakšna zahrbtna boleznja te bo napadla.

almira

Glasilo izdaja organizacija združenega dela ALMIRA, alpska modna industrija Radovljica. Glavni in odgovorni urednik Borut Grce, uredniški odbor: Marina Bučar, Malči Brence, Nada Carl, Maruša Crnilec, Frane Grce, Katja Kos, Lili Kozinc, Cveta Ipavec, Marjeta Rozman, Lavra Sosolič, Aleš Šmit, Martina Tavčar in Alma Zupan.